

Pedagógiai program 2019.

Jóváhagyta: Magyar János
megbízott igazgató

1. Az iskola nevelési programja

Bevezető

Iskolánk jogelődje az **1893 szeptemberében** megalakult **Iparos Tanonciskola** volt, Hermann József igazgatásával.

1968-ig a nyíregyházi **110. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet fiókiskolájaként** működött Mátészalka város különböző pontjain.

1968 szeptemberében 138. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet néven önállóvá váltunk, s birtokba vehettük a jelenleg használt – és azóta folyamatosan bővített – alapépületet.

2002 szeptemberétől intézetünk új neve: **Déri Miksa Szakközépiskola és Szakiskola**.

2007. augusztus 01-én Mátészalka Város Önkormányzata egyesítette a városban működő szakközépiskolákat **Mátészalkai Szakképző Iskola és Kollégium** néven, ahol a mi iskolánk lett a bázisintézmény.

A főépület rekonstrukciója 2010 júniusában fejeződött be, így már a XXI. századnak megfelelő technikai feltételekkel rendelkezünk. A 2012/2013-as tanévtől iskolánkban bevezetésre került az **elektronikus napló**, mely segítségével a szülők napi szinten tájékozódhatnak gyermekük tanulmányi előmeneteléről és hiányzásairól.

2015 júliusa óta NGM majd 2018. július 1-től az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntartásba kerültünk. Az intézményi régi-új neve: **Mátészalkai Szakképzési Centrum Déri Miksa Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma**.

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni amit csinálunk és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.” (Szentgyörgyi A.)

Alapelveink, céljaink meghatározásánál figyelembe vesszük beiskolázási adottságainkat, valamint iskolánk szakirányú jellegét.

Az iskolában kifutó rendszerben a 2016/2017-es tanévtől szakközépiskolai (4+2 év) és szakiskolai (3 éves), felmenő rendszerben a 2016/2017-es tanévtől szakgimnáziumi és szakközépiskolai képzés folyik.

1.1. Pedagógiai alapelvek, értékek

Olyan iskola vagyunk, ahol minden dolgozó arra törekszik, hogy a tanulókat semmilyen testi és lelki erőszak ne érje, védő-óvó környezetben töltsék mindennapjaikat. Problémáik iránt érzékenységet mutatunk, azok megoldásában segítséget adunk. Törekszünk arra, hogy a nálunk tanulók körében alacsony legyen az iskolaelhagyás. Ennek érdekében lemorzsolódást csökkentő programokat működtetünk.

A tanulás folyamatában, az ismeretanyag feldolgozása során *a tanár és a tanuló egyenrangú partnerként* vesz részt, amelyben mindketten sajátos feladatokat végeznek el. Kiemelten fontosnak tartjuk a *diákközpontú szemlélet* előtérbe helyezésével megvalósított ismeretszerzést.

Lényegesnek tartjuk a társadalom elvárásai alapján az *erkölcsi alapelvek és kulturált viselkedési formák*, közöttük az *anyanyelvi műveltség* elsajátítását diákjainkkal.

Iskolánk pedagógiai programja, működése, tevékenysége, irányítása vallási és világnézeti tanítások igazságáról nem foglalhat állást, vallási és világnézeti kérdésekben semlegesnek kell maradnia.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkban *reális önértékelés* fejlődjön ki, amely segítségével *reális pályaképet* képesek kialakítani önmaguk számára.

Hivatásunknak tekintjük, hogy példamutatásunk alapján tanítványaink *öntudatos, művelt, a helyes erkölcsi normák szerint élő állampolgárokká* váljanak.

Az iskola valamennyi dolgozója részéről minden tanuló számára biztosítani kell az egyenlő bánásmódot, akülönbségtétel (kedvezés, hátrányos megkülönböztetés) nem megengedhető.

Az alábbi értékekre helyezzünk kiemelt hangsúlyt:

- Az élet tisztelete, védelme.
- A személyes méltóság.
- Az élő környezet, a természet szeretete, tisztelete.
- Az ember testi-lelki egészsége.
- A munka megbecsülése.
- Az önismeret, a személyiség kibontakoztatásának igénye.
- Az egészségtudatos magatartás.
- Az oktatás és nevelés szerves egysége.
- Más kultúrák elfogadása, empátia.

1.2. Célok és feladatok

Iskolánk cél és feladatrendszerét a NAT határozza meg. Legfontosabb célunk a hozzánk járó középiskolai tanulók sokoldalú, emberközpontú fejlesztése, a NAT követelményeink elsajátítása. Fő célunk a záróvizsgákra, valamint a továbbtanulásra való sikeres felkészítés.

Mi önálló vállalkozásra is képes szakembereket, illetve a gazdaság számára középfokú (technikus) vezetőket kívánunk képezni.

Elsősorban a jó képességekkel rendelkező, egyenletesen jó tanulmányi teljesítményt nyújtó tanulók felsőfokú továbbtanulásra való felkészülését segítjük (a törvényes lehetőség valamennyi tanuló számára biztosított).

Célunk, hogy a szakiskolai (szakközépiskolai) tanulók a tanulmányaik befejezése után általánosan művelt, jó gyakorlati készségekkel rendelkező, irányítás mellett önálló munkavégzésre alkalmas szakmunkássá váljanak.

Célunk továbbá, hogy tanítványaink alkalmasak legyenek az önálló ismeretszerzésre, el tudjanak igazodni a rájuk zúduló információ tömegében. Hisszük, hogy diákjaink tanulmányaik során magukévá teszik az „egy életen át tanulás” gondolatát.

Nevelési szempontból fontosnak tartjuk, hogy tanulóink ismerjék meg a kulturált viselkedés szabályait, a társadalmi normákat és mozgásformákat, képesek legyenek konfliktusaikat sikeresen és eredményesen feldolgozni, szerezzenek jártasságot ügyeik intézésében.

További céljaink:

- a reális önértékelésű, egészséges személyiség kialakítása,
- a testi-lelki-szellemi harmónia kibontakoztatása,
- az önállóságra, önművelésre való igény fejlesztése,
- együttműködésre való igény,
- a felelősségvállalás kialakítása,
- a reális pályaorientáció,
- korszerű természet- és társadalomtudományos műveltség kialakítása,
- tanulóink szakmai érdeklődésének felkeltése, sikerélményhez juttatása,
- az erkölcsi alapelvek és kulturált viselkedési formák rögzítése,
- az anyanyelvi műveltség elsajátítása,
- a tanulók szociális hátrányból eredő hiányosságainak pótlása,
- a lemorzsolódás csökkentése,

Kiegészítés a Pedagógiai Program célkitűzéseéhez a nevelőtestület határozata alapján

2017-2020 között az intézmény kihasználva a Széchenyi 2020 pályázati időszak lehetőségeit az EFOP-3.1.10-17 „Lépj egy fokkal feljebb!” Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása és a GINOP-6.2.3-17 „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” keretében elnyert források felhasználása során különös figyelmet fordít a szakközépiskolások és szakgimnáziumi tanulók lemorzsolódásának csökkentésére, felzárkóztatásukra és továbbtanulásuk elősegítésére. A projektek megvalósítása kapcsán a hátrányos helyzetű tanulók készségeinek, képességének fejlesztése mellett a nevelőtestület különös figyelmet fordít a külső partnerekkel és a szülőkkel való kapcsolattartás erősítésére és a korai iskolaelhagyás visszaszorítására. A tanulmányi eredmények javítása mellett az eszközbeszerzésekkel és új, innovatív pedagógiai módszerek elsajátításával a kor kihívásaihoz igazodó „befogadó iskola” létrehozása is cél, mely elősegítő a tanulók minél nagyobb arányú továbbtanulását.

Kiegészítés a Pedagógiai Program célkitűzéseéhez a nevelőtestület határozata alapján

2017-2020 között az intézmény kihasználva a Széchenyi 2020 pályázati időszak lehetőségeit az EFOP-3.1.10-17 „Lépj egy fokkal feljebb!” Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása és a GINOP-6.2.3-17 „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” keretében elnyert források felhasználása során különös figyelmet fordít a szakközépiskolások és szakgimnáziumi tanulók lemorzsolódásának csökkentésére, felzárkóztatásukra és továbbtanulásuk elősegítésére. **Erasmus+ „Ablak a világra”**. Célja: a tanulók intézményi igényekre épülő szakmai fejlődésének támogatása nemzetközi környezetben, külföldi szakmai gyakorlaton való részvétel. A projektek megvalósítása kapcsán a hátrányos helyzetű tanulók készségeinek, képességének fejlesztése mellett a nevelőtestület különös figyelmet fordít a külső partnerekkel és a szülőkkel való kapcsolattartás erősítésére és a korai iskolaelhagyás visszaszorítására. A tanulmányi eredmények javítása mellett az eszközbeszerzésekkel és új, innovatív pedagógiai módszerek elsajátításával a kor kihívásaihoz igazodó „befogadó iskola” létrehozása is cél, mely elősegítő a tanulók minél nagyobb arányú továbbtanulását.

1.3. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárása

- megtervezett órák, foglalkozások tartása,

- differenciálás,
- társadalmi beilleszkedés segítése, integrált oktatás,
- felzárkóztató foglalkozások, szakkörök,
- csoportbontás idegen nyelvből, megfelelő osztálylétszám esetén matematikából és informatikából,
- egyéni bánásmód alkalmazása, egyéni fejlesztési terv,
- érettségi vizsgára való felkészítés,
- szakmai vizsgára való felkészítés,
- kulcskompetenciák fejlesztése,
- szokások és hagyományok közös kialakítása,
- tanári példamutatás,
- változatos szabadidős tevékenységek szervezése (kirándulás, szakkör, DÖK által szervezett programok stb.),
- ünnepi megemlékezés, hagyományaink őrzése iskolai rendezvények keretében,
- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, gondviselőkkel,
- a tanulmányi eredmények folyamatos mérése, ellenőrzése,
- a tanulók tovább haladásának követése,

A tanuló idegen nyelv választásánál – angol vagy német – a lehetőségek függvényében iskolánk figyelembe veszi az előképzettséget, illetve a tanuló igényeit.

A közép- és emelt szintű érettségi vizsgára való jelentkezés az érettségi vizsgaszabályzat és a kerettantervi rendelkezésekben foglalt előírásoknak megfelelően történik. Ezt a feladatot az általános igazgatóhelyettes szervezi és koordinálja.

Az 50 órás közösségi szolgálat elvégzésének igazolása az érettségi vizsga megkezdésének feltétele 2016. január 01. napjától. A helyszíneket és a bevont diákcsoportokat a mindenkor érvényes munkaterv tartalmazza.

Kiegészítés a Pedagógiai Program nevelő-oktató program eszközei, eljárásai pontjához a 2019/2. számú nevelőtestület határozata alapján:

A tanulók alapkészségeinek fejlesztése kapcsán különös hangsúlyt kell, hogy kapjon az iskolában az ún, STEM tantárgyak oktatása. Kiemelt jelentőséggel bír, hogy tanulóink a megfelelő szinten teljesítsenek a természettudományos tantárgyakból és megfelelő felkészültséggel hagyják el iskolánkat ezekből a tudományokból. A tudomány, a technológia, a mérnöki szakma és a matematika kifejezetten a jövő évtizedek alapjait rakhatja le.”

„A tanulók bemeneti mérését szövegértésből és matematikából a 9. évfolyam októberének utolsó napjáig kell megszervezni. A mérési-értékelési feladatlapokat és javítókulcsokat a Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben egységesen alkalmazzuk.”

„Iskolánk pedagógusai kiemelt figyelmet fordítanak a tehetséges tanulók felkutatására és fejlesztésükre. Az egyes tudományágakban és/vagy művészetekben tehetséges tanulókkal a pedagógusok tanórán kívüli keretben is heti rendszerességgel foglalkoznak. A foglalkozásokat

beépítjük az éves tantárgyfelosztásba. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal a pedagógusok és szakoktatók valamint műszaki tanárok sajátos igényeiknek megfelelően foglalkoznak a tanórák és gyakorlatok során.”

„A pályázat megvalósítása során a nevelőtestület tagjai kiemelt hangsúlyt fektetnek az új módszertani eljárások megismerésére és elterjesztésükre. Az úgynevezett „jó gyakorlatok” átvétele, a tagintézmények egymástól való tanulása kiemelt jelentőséggel bír. Az új módszertani eljárások alkalmazása során a pedagógusok szorosabban működnek együtt külső partnereinkkel, különösen a Gyermekjóléti szolgálatokkal. Az új módszertani eljárások megismerését és elterjedését segítik elő a továbbképzési programok, valamint a szabadidős- és közösségfejlesztő foglalkozások, melyek a pályázat keretében valósulnak meg. Fontos feladatunk, hogy a külső partnereink mellett a belső kapcsolataink középpontjában a tanuló továbbhaladása álljon. A kollégiumi kapcsolattartás, az esetmegbeszélések és a gyakorlati képzőhelyekkel történő egyeztetések is heti rendszerességgel történnek”

„Oktató- nevelő munkánk során egyik legfontosabb feladatunk a munkába álláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése, valamint a tanulókkal és a szüleikkel való közvetlen kapcsolattartás mellett a pályaorientációs feladatok ellátása. A fiatalok orientálása során a nevelőtestület több tagja is motiválja és irányítja a tanulók életútját, melyet utánkövetéssel próbálunk nyomon követni. Az utánkövetés módszerei: a papíralapú és online adatgyűjtés, elektronikus levelezés.

A Pedagógiai Program módosítása a GINOP-6.2.3.-2017-00024 kódszámú a „Szakképzési Intézményrendszer átfogó fejlesztése” pályázat elvárásainak megfelelően került elbírálásra.

2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Feladataink:

- az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, a korábbi képzési szakaszban kibontakozott képességek továbbfejlesztése, a készségek és a tudástartalmak elmélyítése,
- a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák, készségek kialakítása, ismeretek átadása,
- a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre az ehhez szükséges műveltségterület biztosításával, továbbá a pályaeorientáció,
- felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra,
- a gazdaság, a szakképzés igényeihez is igazodva felkészítés a választott szakképesítésre,
- társadalmi különbségekből adódó hátrányok leküzdésének segítése,
- felzárkóztató program keretén belül egyéni foglalkozások szervezése,
- a tanulás segítése, tehetséggondozás,
- differenciálás,
- motiváció, a tanulók érdeklődésének felkeltése és fenntartása,
- személyiségfejlesztés,
- közösségfejlesztés,
- tantárgyközi oktatást elősegítő módszerek és korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- tanulási módszerek, tanulási stratégiák megtanítása,
- a szülőkkel, a társintézményekkel és a gazdálkodó szervezetekkel való jó együttműködés,
- továbbképzéseken, szakmai napokon, bemutatókon való részvétel és tudásmegosztás a nevelőtestület tagjai között,

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés önismereten alapuló, az egyéni lehetőségek és gátak feltárására épülő folyamat, amelynek során az egyéniség sajátos erői és képességei megerősítést nyernek.

A személyiségfejlesztés minden pedagógus feladata és célja, fokozottabb szerep jut azonban a folyamatban az osztályfőnököknek. Az ő tevékenységében kap nagyobb hangsúlyt az egyes tanulóra vonatkozó személyes odafigyelés és törődés.

A személyiségfejlesztés végső célja az érettséget bizonyító, dönteni tudó és döntéseiért felelősséget vállaló személyiség, melynek főbb jegyei az alábbiakban foglalhatók össze:

- gazdaság és sokoldalú ismeretanyaggal rendelkezi, azt tudatosan, produktívan alkalmazza,
- önismeretének és önépítő képességének birtokában saját magát és környezetét harmóniába rendezi, érdekeit együttműködésre képesen, felelősen érvényesíti,

- életstratégiájában a közösségi szabályok működtetéséhez szükséges – azaz a jogok érvényesítésének és a kötelességek tudomásulvételén alapuló – szemlélet érvényesül.

A személyiségfejlesztés első lépése a tanuló minél teljesebb megismerése, az adott életkorhoz illeszkedő, s ezen túlmenően az egyénre méretezett módszerek megtalálása.

A személyiséget többféle módon formáljuk:

- alapja a szaktanár által közvetített tudás, ismeretanyag,
- az oktatási-tanulási folyamatban érvényesülő következetesség,
- a tanár személyisége, magatartása által közvetített általános emberi értékek,

A fentieket egészítik ki a speciális területet fejlesztő foglalkozások:

- az osztályfőnöki órák,
- az osztályfőnöki órák menetébe épített szituációsjátékok,
- az egészség- és környezetnevelési program,
- a szabadabb munkaformákat kínáló tanórákon kívüli tevékenységek (pl. szakkörök, könyvtárhasználat, kirándulások, táborozások),
- egyéb szabadidős tevékenységek (pl. adventi ünnepkörhöz kapcsolódó foglalkozások),
- az egyéni beszélgetések, az állandó, igényhez alkalmazkodó interaktív tanár-diák kapcsolat,

Intézményünk pedagógiai programja teret ad a sokoldalú, színes iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának. Ez olyan pedagógiai tevékenységet feltételez, amelyben a tanulók egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban. Természetesen ennek színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalom és a család is, így az iskola ennek érdekében együttműködő kapcsolatot tart fent a szülőkkel.

A továbbiakban a nevelési folyamatban szerepet játszó legfontosabb értékcsoportokat és az azokhoz kapcsolódó feladatokat tekintjük át:

1. Intellektuális és művelődési értékek közvetítése
2. Az egészség és környezetkultúra értékeinek közvetítése
3. Etikai értékek közvetítése
4. Esztétikai értékek közvetítése

3.1. Intellektuális és művelődési értékek közvetítése

Az intelligens és művelt ember minden társadalomban alapvető szerepet játszik a fejlődés elősegítésében, az élet minőségének emberibbé válásában, a tudományok művelésének előre haladásában. Nem vitatható ebben a tanulás szerepe.

Tanulóink viszonyulása a tanuláshoz változó, sok esetben nem megfelelő. Az alacsony motiváció szinthez negatívan járul hozzá, hogy a szülők iskolázottsági foka is alacsony. Egy helyi felmérés adatai szerint a szülők elvárása gyermekeikkel szemben a tanulás terén, hogy „képességeikhez mértén teljesítsenek”. Ez a dicséretes, reális önismeretet feltételező céltételezés azonban a tanulók és a szüleik részéről is sokszor megelégszik az elégséges-közepes osztályzatokkal. Ellentmondás, hogy ugyanezen szülők gyermekeiket az esetek túlnyomó többségében „jó képességűnek, de lustának” tartják.

Az intellektuális értékek napjainkban nem annyira a lexikális anyag befűlázását jelenti, hanem sokkal inkább a gondolkodás képességének kibontakoztatását: az összehasonlítás, az elemzés, az általánosítás, az absztrahálás, a logikus gondolkodás fokról fokra történő fejlesztését.

Tanítványaink szorgalma változatos, nagy különbségeket mutat. A tanári kar megítélése szerint tanulóink viszonylagos sikertelenségének oka nem annyira a képességek, mint a szorgalom hiányában keresendő, de tudatában vagyunk annak a ténynek, hogy beiskolázásunk évek óta a közepes általános iskolai eredménnyel végzett gyermekekből merít.

Ebből a helyzetfelmérésből fogalmazódnak meg céljaink és feladataink:

- Feladatként határozhatjuk meg önmagunk számára a tanulás megszerettetését, a differenciált tanítás megvalósítása, módszertani repertoárunk szélesítése révén, amely elvezet egy magasabb motivációs szintre.
- Állandóan keresni kell az ösztönzés lehetőségeit, a motiváció nélküli tevékenység szélmalomharc.
- Egy helyi felmérés szerint tanulóink megfogalmazzák az „érdekes” órák iránti igényüket. Tegyük hát érdekessé a tanítási órákat, melynek megvalósításában többféle lehetőségünk is mutatkozik.
- Mutassunk rá az elméleti ismeretanyag gyakorlati életben hasznosítható pontjaira, közelítsük egymáshoz az elméletet és a gyakorlatot.
- A szemléltetés nemcsak segít az ismeretek elsajátításában, hanem egyben érdekessé is teszi a tananyagot.
- Tanítványainkat muszáj néha sikerélményhez is juttatnunk, az állandó kudarc nem lendíti előre a tanulás ügyét.
- Az ismeretelsajátítási folyamatban bátrabban építsünk növendékeink aktivizálására (önálló gyűjtőmunka, kiselőadás, megfigyelés, kísérlet, bűvárkodás a könyvtárban és az interneten).
- Az iskolában szükség van a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételével a differenciált gondoskodásra. Ez egyrészt a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek felzárkóztatását, másrészt a tehetséggondozás intézményi megvalósítását is jelenti. Ezt biztosítják a csoportbontásban tanított tárgyak, a korrepetálási lehetőség házon belül, a tehetséges, érdeklődő tanulók számára indított szakkörök.
- Közelíteni kell egymáshoz az azonos tárgyat tanító kollégák követelményeit, egyértelművé kell tenni a diákok számára, hogy az egyes érdemjegyekhez milyen szintű tudás, az ismeretanyag milyen fokú birtoklása van hozzárendelve.
- Folyamatos ellenőrzéssel kell bizonyítani a tanulók számára, hogy eredmény csak rendszeres tanulással mutatható fel.
- Minden szaktanár feladata, hogy tantárgyának hatékony tanulási módszerét elsajátíttassa a tanulókkal.
- A tudás érték, és a pedagógus a megismerő tevékenység fejlesztésének legfőbb feltétele. A szakmai feszültség, a pedagógiai szakismeret a módszertani kultúráltság biztosítja azt a hitelességet, amely a figyelmet a megszerzett tudás fontosságára irányíthatja.

3.2. Esztétikai értékek és átadásuk

Legfontosabb feladatok:

- Szép környezet kialakítása.
- Tantermek ízléses berendezése és díszítése: Az értékelés hatására elmondható, hogy legtöbb osztályunk folyamatosan és aktualizálva (Karácsony, Farsang stb.) végzi az osztálytermek dekorálását. Előrelépést ebben a tekintetében a dekoráció megóvása jelenti.
- Az iskola és a tanüzemek közösségi tereinek igényes kialakítása, folyamatos karbantartása nevelő hatású.
- A tanulók esztétikai nevelésének fontos színtere az iskolai könyvtár.
- Feladatot ró ez a nevelési terület minden megjelenésével, beszédével mintaként álló pedagógus számára, de kimagasló szerepe van a magyar nyelv és irodalom tantárgyi óráknak, ahol a szép, szabatos anyanyelvi megszólalás kerül előtérbe.
- Az esztétikai értékátadás mozzanatai közül nem szabad, hogy hiányozzék az „alkotás gyönyörűsége”. Az ének-zene tantárgyi órák keretében a gyermekek belekóstolhatnak a „teremtésbe” az együtt zenélés és éneklés egész személyiséget átható örömeivel. Ez a tanulók személyiségét mással nem pótolható módon gazdagítja.
- Esztétikum fejeződhet ki a sportmozgások koordinált végrehajtásában.
- Ugyanúgy az esztétikai nevelés egy lehetséges színtere nagy iskolai ünnepeink méltó környezetben, megfelelő díszletek között történő megünneplése.

Természetesen jellemformálás nemcsak az iskola falai között, hanem a társadalom számos más hatásának révén (szülői ház, média, kortárs csoport) is folyamatos.

3.3. Etikai értékek közvetítése

Az erkölcsi alapismeretek taníthatók. Többségük szabályokba rögzített, s jelölik az emberi élet csaknem minden vonatkozását. Ez kezdetben az iskolában is a felnőtt szabályozás függvénye (motívumai a büntetés elkerülése és ezzel egyidejűleg a jutalom elérése) később válik főbb motívummá a saját szükséglet, a törvények, a szabályok tudatos megtartása.

A tanár csak akkor élhet igazán nevelő erejével, ha képes arra, hogy pozitív erkölcsi tulajdonsági és műveltsége alapján **követendő modellként tartsák nyilván tanítványai**. Legfőbb nevelő ereje tehát a **személyes példamutatásban rejlik**.

Az iskolai személyiségfejlesztés során a legfontosabb etikai értékekre kell hangsúlyt fektetnünk:

- hazafiság
- nemzetközi megértésre és békére nevelés
- a humanizmus értékeinek kialakítása
- munkára-
- fegyelemre nevelés

3.4. Hazafiság

A szűkebb haza a szülőföld szeretetének kialakítását jelenti. A legtöbb lehetőség a történelem, a magyar nyelv és irodalom, a földrajz, a biológia és az osztályfőnöki órákon nyílik e feladat megoldására.

- Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése erősítheti a hazaszeretet érzését.
- Ismerd meg szülőföldedet! lehet a mottója az osztálykirándulásoknak, amelyek révén a tanulók hazánk természeti és épített környezeti értékeivel ismerkedhetnek meg.
- A szép tiszta, szabatos anyanyelvi megszólalás, írás a patriotizmus része. Ez nem csupán a magyar nyelvet tanító kollégáknak jelent feladatot. iskolánk valamennyi tanárának feladata az írásbeli munkák nyelvhelyességének javítása és kommunikációs képességeiknek fejlesztése szóbeli feleltetés útján.
- A hazafiság témakörébe tartozó feladatunk, a fiatalok érdeklődésének felkeltése országunk társadalmi problémái iránt.

3.5. Nemzetközi megértésre és békére nevelés

- Mutassunk rá, hogy az emberi tudásanyag a világ különböző népeinek együttműködéséből ered.
- Minden nemzeti kultúra más kultúrák eredményeivel gazdagodott és ez a folyamat mai szüntelenül tart.
- Tegyük vitathatatlanná az emberek közötti egyenlőség gondolatát.
- Ébresszük fel a fiatalokban a nemzetközi problémák iránti érzékenységet.
- Foglalkozunk határozott álláspontot napjaink háborús- és terrorcselekményeivel kapcsolatban, és ébresszünk együttérzést az ártatlan áldozatok iránt.

3.6. Humanizmus

A humánus alapja az a felismerés, hogy mi emberek tévedésre hajlamos lények vagyunk és a problémákra adott igaz válaszok ismeretéhez gyakran tévedéseken keresztül vezet az út.

Alapvető humánus értékek a következők:

- Tolerancia: a személyes érintkezésben mások gyengéinek elviselése, az eltérő vallási, politikai nézetek elfogadása, a kulturált vitakészség kialakítása fontos feladatunk.
- Tisztelet mások iránt: mindenki annyi tiszteletet érdemel, amennyit ő mások számára biztosít. Elvárható pedagógus attitűd a partneri bánásmód a tanítványokkal szemben az iskolai élet mindennapjaiban.
- Bizalom: következetes, megbízható, etikus magatartás mágnesként vonzza a tanulók bizalmát. Ha tanítványunk megtisztel minket bizalmával és valamely kérdésben segítségünket kéri, a tanár nem háríthatja ezt el.
- Becsület: a gyerekektől akkor várható el a becsületes viselkedés, ha tévedéséért a megfelelő mértékű büntetést kapta, és ezzel együtt azt a lehetőséget, hogy hibáját kijavíthatja és legközelebb helyesen cselekedhet. A feladat annak elfogadtatása a gyermekkel: hibáztam, megérdemlem a büntetést, de bizalmat kaptam és segítséget abban, hogy legközelebb a helyes utat válasszam.

3.7. Munkára nevelés

A tanulók munkája, hogy az iskolában képességeikhez mértén teljesítsenek. A következő feladatokat kell szem előtt tartanunk:

- A munkára nevelésben elsődleges annak tudatosítása, hogy az szükséglet, az emberi önbecsülés és méltóság biztosítója.
- A személyes példamutatás a leghathatósabb eszköz kezünkben: a tanórára pontosan érkező és távozó tanár, aki a tanóra minden másodpercét az ismerete elsajátítására, rendszerezésére, gyakorlására fordítja, az erkölcsös munkavégzés megtestesítője. Annak a pedagógusnak a tanítványai, aki maga is sokszor hiányzik a munkából, szintén mulasztani fognak.
- A munkához való pozitív viszony csak akkor várható el a tanítványoktól, ha az órák érdekesesek s a tanulókat a passzív hallgatói státuszból cselekvő együttműködőkké emeli.
- Tanulóink jelentősebb hányada az otthoni gazdaságokban, a szülői házban már gyermekkorban bekapcsolódik a valódi munkába.
- A munka megszerettetésének biztosítója lehet a fizikai és szellemi munkafolyamatokkal való ismerkedés során az önálló alkotómunka bármely kismértékű megízeltetése. Biztosítsunk erre lehetőséget.

3.8. Fegyelemre nevelés

Eredményes munka csak rendben, zavaró körülményektől mentes tanórai légkörben folyhat. Egyes foglalkozásokon (testnevelés óra, gyakorlat) egyenesen balesetelhárító – megelőző funkciója van a fegyelmezett munkavégzésnek. A nevelő feladata, hogy ezt mindenkor biztosítsa a zavartalan oktatás érdekében. Módszertani felkészültségétől, temperamentumától és vezetési stílusától függ, hogy a rendbontókat milyen eszközzel tartja féken és vonja be őket a tevékenységbe. A „hogyan” változatos lehet, ugyan, de a rendet a tanárnak kell biztosítania a tanórán. A fegyelmezetlenség legjobb gyógymódja az alkalmak kiküszöbölése, amely bármely foglalkozásformában az érdekesség, az izgalmas szellemi vagy fizikai tevékenység becsempészését feltételezi. A tanórai fegyelmezetlenség visszaszorításának leghatékonyabb eszköze az unalom száműzése, az állandó gondolkodtatás, a tanuló folyamatos részvétele a tananyag feldolgozásában.

4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés céltudatos pedagógiai törekvés. Alapja mindenkor az együttműködés megteremtése, gyakorlása, eredményessé tétele.

A közösség a társadalom szerkezeti alapegysége, az emberek olyan egyesülése – amelyet közös érdek, cél, közös törekvések kapcsolnak össze.

Iskolai közösséges alkotnak a közös cél elérése érdekében a nevelőtestület tagjai és a tanulók. A nevelőtestület a tanulókat a nevelési folyamat aktív tényezőinek tekinti. Közös cél elérésért közösen szervezett kollektív tevékenység jellemzi őket. Célrányos tevékenységük alapja a szervezettség. A közösség mindenki számára azonos közösségi helyzetet teremt. A közösségi érzés olyan bizalmi viszonyulás, amely kifejezi a közösség érdekeinek, céljainak és normáinak elfogadását.

Az ilyen érzéssel rendelkezők büszkék kollektívájuk sikereire, ragaszkodnak hozzá, védik azt. Ez az érzés nem alakul ki magától, csakis együttes élmények, közös tevékenységek révén. Községi kapcsolatok a tagok viszonyulásait fejezik ki egymáshoz, illetve a közösséghez. Nem mindegy, hogy rokonszenv vagy barátság fűzi-e egymáshoz a tagokat, esetleg ellenszenv. Barátság, szimpátia motiválja-e tevékenységüket, formális vagy valódi-e a tagok alkalmazkodóképessége, el tudja-e fogadni a normákat, szabályokat.

A közösségfejlesztés tehát céltudatos pedagógiai törekvés. Alapja mindenkor az együttműködés megteremtése, gyakorlása, eredményesség tétele.

Az együttműködés az alábbi magatartásformákat és képességeket igényli a pedagógustól:

- érdeklődés a fiatalok iránt,
- partneri érintkezés a tanulókkal,
- türelem,
- lemondás a domináló szerepről,
- a tanulók támogatása a tanulói folyamatban,
- a tanulók közötti kommunikáció és véleménycsere ösztönzése,
- a közösségfejlesztés változatos módjainak tudatos alkalmazása,
- az eltérő kulturális, illetve társadalmi háttérrel rendelkező tanítványok elfogadása és elfogadtatása,
- sikeres alkalmazása a problémamegoldási és konfliktuskezelési módszereknek és technikáknak.

Szinterei:

- a. Pedagógusközösség

Cél:

- Egységes követelményrendszerrel rendelkező, összeforrott, azonos metodika alapokon nyugvó nevelő és oktató munkát végző közösség legyen.
- Munka-, nevelési értekezletek, tapasztalatcserek, konferenciák, továbbképzések tapasztalatait, információit még hatékonyabban felhasználni.

Iskolánkban a nevelő-oktató munkát szakmai szempontból a munkaközösségek kísérik figyelemmel.

- b. Osztályközösségek

Az osztályközösségek, az iskolai közösség elsődleges építő kövei. Az osztályfőnöki munkaközösség ajánlásai alapján tervezik éves munkájukat, mégis különböznek az osztályfőnökök és a tanuló egyéniségének megfelelően (heterogének, mégis azonosak a célkitűzéseikben).

Feladat:

- egység megteremtése 9-10. osztályban,
- egység megszilárdítása, közösségi normák további formálása 11-12 évfolyamon.

Cél:

- Önállóvá alakítani a közösségeket, sikerélményhez juttatva felelősségérzetüket fejleszteni.
- Kirándulások szervezése közösen megtervezett program alapján.
- Nyári összefüggő gyakorlatok közösségfejlesztő szerepe.
- Osztályrendezvények (közös mikulás, karácsony, nőnap köszöntést stb.).
- Osztályok ünnepi műsorai a tanév munkarendje szerint.
- A felelősségvállalás tudatának erősítése, a tanulói önigazgató képesség fejlesztése.
- Diáknap sikeres megszervezése, megvalósítása.
- A testnevelési órákon és sportrendezvényeken az iskolai póló viselése is ezt a célt szolgálja.

c. Szülők

Cél:

- A szülők megnyerése, a tanulóközösségek (elsősorban osztályközösségek) kialakítása, belső kohéziójának fenntartása érdekében.
- A magatartási nehézségekkel küzdő tanulók problémáinak megoldásában az iskola és a szülő egymást támogató együttműködése segítheti leginkább a tanulót.

d. Diákönkormányzat

- A DÖK sokat tehet a gazdag tevékenységrendszer kialakításával a közösségfejlesztésért.
- Tevékenységét a szervezeti és működési szabályzat alapján végzi.
- Az iskolai diákönkormányzat munkáját a diákmozgalmat segítő tanár patronálja.

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai

5.1.A pedagógusok intézményi feladatai:

Tanórákkal kapcsolatos feladatok:

- Kidolgozza szaktárgya éves tanmenetét, tematikus terveit.
- Felkészül a tanítási órákra, gyakorlati foglalkozásokra, gondoskodik a szükséges szemléltető eszközökről.
- A tanmenet szerint haladva megtartja a tanórai foglalkozásokat.
- Hangsúlyt fektet az elméleti ismeretek gyakorlatban való alkalmazására.
- Az alkalmazott módszerek megválasztásánál figyelembe veszi a pedagógia legújabb eredményeit, módszertani sokoldalúság jellemzi.

- A digitális és egyéb szemléltető eszközöket ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.
- Kihhasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt).
- Alkalmazza az adaptív oktatás gyakorlatát.
- Folyamatosan alkalmazza az önreflexiót, nyitott a munkájával kapcsolatos visszajelzésekre, tapasztalatait beépíti az egyéni, illetve csoportos fejlesztési terveibe.
- Szaktárgya vonatkozásában gondoskodik a szertárak kezeléséről, az eszközök fejlesztéséről, leltározásáról.

Tanulók értékelésével kapcsolatos feladatok:

- Rendszeresen ellenőrzi a tanulók tudásszintjét szóbeli és írásbeli számonkérés útján. Előre közli a dolgozatok időpontját a tanulókkal.
- Alkalmazza a diagnosztikus, formatív és szummatív értékelési formákat.
- Ügyel rá, hogy óraszámának megfelelő számú jegy szerepeljen a naplóban.

Tanórákon kívüli foglalkozásokkal kapcsolatos feladatok:

- Mentori feladatokat lát el lemorzsolódást csökkentő program keretében.
- Közreműködik a tehetséggondozás, korrepetálás, felzárkóztatás, a tanulók egyéni fejlesztésével kapcsolatos feladatok ellátásában.
- Részt vesz a tanulmányi versenyek összeállításában, lebonyolításában, a tanulók versenyekre való felkészítésében, esetenkénti kísérésében.
- Részt vesz továbbképzéseken, a szerzett tudást és tapasztalatot megosztja a munkaközösség tagjaival, az új ismereteket a tanítás során alkalmazza.
- Intézményi innovációk, pályázatok, kutatások részese.
- Közreműködik az iskola pályaválasztási-beiskolázási tevékenységében, a tanuló beíratásában.
- Közreműködik az iskolai dokumentáció készítésében, felülvizsgálatában.
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői tevékenységét a külön munkaköri leírásban leírtak szerint látja el, amennyiben ilyen feladattal bízta meg az iskola vezetése.
- Jogszabályban rögzítetteknek megfelelően lép előre a pedagógusok előmeneteli rendszerében.

Ügyelettel, felügyelettel kapcsolatos feladatok:

- Óráközi szünetekben ellátja a tanulók felügyeletét.
- Felettesi utasítások szerint helyettesítési, felügyeleti feladatokat lát el.
- Szükség esetén tanulóit orvosi vizsgálatra kíséri, a vizsgálat ideje alatt felügyel rájuk.

Adminisztrációval kapcsolatos feladatok:

- Ellátja a feladatkörével járó adminisztrációs teendőket.
- Vezeti az elektronikus naplót, beírja az érdemjegyeket.
- Megírja a törzskönyveket.
- Vezeti a vizsgák jegyzőkönyveit.

Iskolai rendezvényekkel kapcsolatos feladatok:

- Közreműködik az iskolai kulturális- és sportrendezvények megszervezésében, lebonyolításában.
- Köteles részt venni (esetenként felügyeletet vagy egyéb feladatokat ellátni) az alábbi iskolai rendezvényeken:
 - tanévnyitó ünnepség
 - tanári, alkalmazotti értekezletek
 - iskolai ünnepségek
 - fogadó órák
 - szülői értekezletek
 - diáknapi
 - szalagavató, ballagás
 - tanévzáró ünnepség
 - illetve minden olyan esetben, amikor az iskolavezetés elrendeli

Vizsgáztatással kapcsolatos feladatok:

- Részt vesz a szakmai írásbeli-, szóbeli-, és gyakorlati vizsgák lebonyolításában.
- Felügyeletet lát el a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.

Munkakapcsolatok, információ kapcsolatok:

- A kapcsolattartás és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket, és tanítványait is ösztönzi azok hatékony használatára a tanulás folyamatában.
- A szülők részére tanévenként legalább két fogadóórát tart.
- A nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, nevelőtestületi értekezleteken aktívan részt vesz.
- Élő szakmai kapcsolatrendszer működik az iskolán kívül i..

5.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök felelős vezetője az osztály közösségének. Kiemelt feladata a tanuló személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.

- A nevelő-oktató munkájához osztályfőnöki tanmenetet készít.
- Együttműködik az osztályban tanító pedagógusokkal, észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, törekszik tanítványai családi környezetének megismerésére.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: osztálynapló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát. Óvja a tanulók testi épességét, részt vesz egészségügyi nevelésükben.

- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, a hátrányos helyzetű tanulók segítésére, együttműködik az iskola ifjúságvédelmi feladatait ellátó személlyel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását. Javasolataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Az osztályába járó tanulók megismerését különböző módszereket alkalmaz (személyiségteszt, személyes beszélgetés, osztályprogramok).
- Segíti a tanulók pályaválasztását.
- Felelős az osztályterem rendben tartásáért és dekorációjának kialakításáért.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A köznevelés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségének segítése.

6.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértők véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarra vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű fiatalok közül a tanulási zavarral küzdő tanulók befogadását, (disgraphia, dislexia, diskalkulia) együttnevelését tudjuk biztosítani. Többségük már meglévő diagnózissal érkezik hozzánk az általános iskolából. Az érvényben lévő jogszabályok, valamint a szakértői vélemény alapján az SNI-s tanulókat egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól kérelem alapján mentesítheti az intézmény igazgatója.

A 9. osztályba jelentkező tanulók a beiratkozás napján adják le érvényes szakértői véleményt, amennyiben élni kívánnak a szakértői véleményben javasolt kedvezményrel/mentességgel és az iskolai fejlesztő foglalkozás lehetőségével. Amennyiben a 9. osztály év eleji felméréseinek során felmerül a gyanú, hogy a tanulónak feltehetően tanulási nehézsége van, az érintett szaktanárok (magyar nyelv és irodalom, matematika) javaslatai és a szülő/gondviselő beleegyező nyilatkozata alapján kérjük a területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgálatnál a tanuló szakvizsgálatát.

Az SNI-s tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.

- Az SNI-s tanulók számára a speciális, az állapotuknak megfelelő fejlesztő foglalkozást a fejlesztő pedagógus biztosítja.
- A sajátos nevelési igényű tanulók szüleinek felhívjuk a figyelmét a köznevelési törvény és az érettségi vizsgaszabályzat által biztosított lehetőségekre (disgraphia, dislexia, diskalkulia).
- A tanítási órán a lényeges csomópontok kiemelése, vázlatírás.
- A tanulói érdeklődés felkeltése, a megfelelő motiváció kialakítása szemléltető anyagokkal, kísérletekkel, hétköznapi példákkal stb.
- Otthon elvégezhető feladatok fokozott nyomon követése (fogalmazások, gyűjtőmunkák, síkidomok készítése, memoriterek, stb.).
- Egy-egy téma önálló feldolgozásának segítése (jelenségek értelmezése, művek elemzése, életrajzok stb.).
- A tanulási folyamatban alkalmazott helyes módszerek és eljárások megismertetése, begyakoroltatása.
- A tanulási tevékenységgel, illetve azzal közvetlenül nem összefüggő adottságok felderítése és fejlesztése (sport, ének stb.).
- A továbbtanulás irányítása, segítése.
- Személyes tanácsadás tanulónak, szülőnek.

6.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolatai problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. Iskolánk tanulói között többen küzdenek tanulási nehézséggel. Ezen tanulók integráltan, osztályközösségben tanulnak, de egyéni bánásmódban részesülnek. Másrészt szakképzett fejlesztő pedagógus által vezetett egyéni fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői bizottság szakértői véleményében foglalt javaslatainak megfelelően. A tanulók értékelése szintén a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatoknak megfelelően történik.

A BTMN-s tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- A probléma megoldását segítő pályázatok elnyerésével lehetőség nyílt egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében történő fejlesztések megszervezésére, a tanulók beilleszkedésének elősegítésére.
- A tanulókkal szemben támasztott követelményeket a fejlődés lehetséges üteméhez igazítjuk, kerülve a tanulók túlzott terhelését.
- A fejlesztés során figyelembe vesszük a szakképzettség megszerzéséhez, illetve az önálló élethez elengedhetetlen kompetenciákat.
- A foglalkozásokon alkalmazott tanulásszervezési módszerek megválasztásánál is figyelembe vesszük a BTMN-es tanulók sajátos igényeit, előnyben részesítjük a személyre szabott, illetve differenciált munkavégzést.
- A tanulók érdeklődésének megfelelően, motiváltságuk növelésére irányuló szakkörök és felzárkóztatások szervezésével iskolai keretek között is lehetőséget teremtünk az

elvárt iskolai magatartási és viselkedési formák elfogadására, a konfliktusmentes beilleszkedésre.

- Csoportbontásban tanítunk matematikát, idegen nyelvet és informatikát.
- Szoros kapcsolatot tartunk a helyi pedagógiai szakszolgálattal és a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal.

6.3. A kiemelten tehetséges tanulók

A tehetség: pszichológiai értelemben azt jelenti, hogy valaki egy tevékenységben vagy tevékenységkomplexumban az átlagosnál magasabb teljesítményre képes. Kiemelt feladatnak tekintjük, hogy pedagógusaink oktató munkájuk során figyelembe vegyék a tanuló egyéni képességeit, tehetségét, fejlődésének ütemét, segítsék a gyerekek tehetségének kibontakoztatását.

A tehetségfejlesztés legfontosabb célja, lépései:

- A tanulói személyiség feltérképezése, a tehetséges tanuló beazonosítása.
- Személyiségfejlesztés a tehetség kibontakoztatásához.
- Intellektuális képességeiknek a lehető legmagasabb szintre fejlesztése.

Intézményi tehetséggondozási feladatok:

- Az egyéni képességekhez igazodó differenciált tanórai foglalkozás.
- Tájékozódás a helyi-, megyei-, országos, esetlegesen nemzetközi tanulmányi verseny-lehetőségekről.
- Tanulók indítása, mentorálása tanulmányi versenyeken.
- Tanulmányi versenyekre felkészítő, tehetséggondozó foglalkozások tartása.
- Tehetséggondozással kapcsolatos pályázatok írása.

6.4. Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók

Iskolánk pedagógusai a következő alapelveket követik és az alábbi feladatokat végzi a beilleszkedés megkönnyítése érdekében kitűzött célok eléréséhez:

- Meg kell nyernünk a tanuló és a szülő bizalmát.
- Tájékozódunk a tanulók családi hátteréről (módja: elbeszélgetés, tanulói, szülői kérdőívek).
- Felmérjük a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Alkalmazzuk a hatékony tanuló-megismerési technikákat.
- Fokozott türelemmel igyekszünk átsegíteni tanulóinkat az átmeneti nehézségeken, úgymint önbizalomhiány, nem megfelelő magaviselet, klikkesedés stb. (módja: személyes konzultáció, az óra folyamán is személyes odafigyelés).
- Folyamatos kapcsolattartásra törekszünk a szülőkkel (módja: levélben, telefonon, személyesen / szülői értekezlet, fogadóóra, valamint az elektronikus napló üzenő felületén keresztül).

- Arra ösztönözzük a tanulókat, hogy ők is segítsék egymást (módja: osztályszintű- vagy személyes elbeszélgetés, közös feladatok megoldása, úgymint verébavató, osztálydekoráció stb.).

A szakiskolai képzés során különösen kiemelt szerepet kap

- a tanulók adottságaihoz igazodó készség- és képességfejlesztés,
- a komplex személyiségfejlesztés,
- a még meglévő tudásbeli és szociális hátrányok felszámolása,
- a tanuláshoz, szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése, erősítése,
- a szakmai vizsgára való felkészítés,
- munkavégzésre való szocializálás, munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók életvezetésének elősegítése, önálló életvezetés megalapozása.

6.5. A tanuló, a gyerek magatartás-konfliktusáról

A magatartás-konfliktus kezelése legalább olyan fontos feladatunk, mint a beilleszkedéssel járó nehézségek leküzdése.

Azt is mondhatjuk, hogy e két terület egyazon nevelési folyamatnak egymást követő fázisa. A pedagógus számára legfontosabb, hogy tisztában legyen a kiváltó okokkal annak érdekében, hogy a problémát kezelni tudja.

Az iskolánkban előforduló magatartás-konfliktus helyzetek a következők:

- provokatív magatartás,
- klikkesedés,
- hangulati ingadozás (introvertáltság, extrovertáltság, depresszió stb.),
- tartósan gyenge tanulmányi eredmény, aminek feltételezhetően nem mentális okai vannak,
- figyelem hiánya,
- nem megfelelő attitűd a tanóra folyamán,
- iskolakerülés,
- a tanuló nem mond igazat,
- szociális háttéréből fakadó önbizalomhiány, szégyenérzet,
- alulmotiváltság,

A tanulók magatartás-konfliktusainak általunk számba vett okai a következők:

- a hirtelen és drasztikusan erőteljessé vált társadalmi egyenlőtlenség,
- a médiából szerzett negatív információk,
- olvasottság hiánya,
- hagyományok alul értékelése,
- a serdülőkorral járó sajátos lelki változások,
- a családnak, mint lelki támasznak a hiánya.

Iskolánkban a pedagógusok nagy hangsúlyt fektetnek a tanulók magatartás-konfliktusainak kezelésére:

- Személyes figyelmet szentelünk a felvetődő problémákra.
- Lehetőség van négy szemközti konzultációra tanuló és pedagógus között.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel.
- Igyekszünk a tanulóknak elmélyíteni a hagyományok őrzését.
- Példát mutatunk a tanulóknak (tolerancia, pozitív gondolkodás).
- Törekszünk arra, hogy megnyerjük a tanulók bizalmát.
- Fontosnak tartjuk, hogy a tanulókat keresztnévükön szólítsuk.
- Biztosítjuk a tanulót, hogy mindig van lehetősége a változtatásra.
- Önálló döntésképeségüket megerősítjük.
- Beszélgetés során – ez lehet akár személyes, akár osztályszintű – rávezetjük a tanulókat a helyes megoldásra.

Pedagógusaink hisznek abban, hogy diktatórikus módszerekkel nem érhetünk el tartós előrehaladást. Arra törekszünk, hogy egészséges lelkű tanulókat neveljünk.

7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról rögzíti az iskola ilyen irányú tevékenységét.

E tevékenység jelentőségét és szükségességét nagymértékben növeli az a tény, hogy az elmúlt években megszorodtak a veszélyeztető tényezők, romlott az általános szociális helyzet, s nőtt a veszélyeztetett tanulók száma.

Legfőbb cél a veszélyeztetettség megelőzése, ha már kialakult, annak felismerése és megszüntetése a lehetőségek szerint.

Az ifjúságvédelmi felelős feladata, hogy együtt működjön az osztályfőnökkel, felderítsék a rászorultságot, veszélyeztetettséget. Bizalomra épülő kapcsolatot alakítson ki és tartson az érintett tanulókkal és szüleikkel (gondviselőjükkel).

Együtt működjön az illetékes gyermekjóléti szolgálattal, önkormányzat felelősével, megfelelő intézkedést tegyen a veszélymegszüntetésére.

A törvény hatálya kiterjed minden fiataikorúra és fiatal felnőtt iskolai tanulóra, valamint a Magyarország területén tartózkodó magyar állampolgárságú fiataikorúra és szüleire.

8. Az iskola a tanulók szociális hátrányainak enyhítését segítő tevékenysége

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- tanulószoba,
- korrepetálás,
- szakköri, sportköri foglalkozások,
- az iskolai könyvtár és más iskolai létesítmények, eszközök egyéni- vagy csoportos használata (tornaterem, konditerem, udvari sportlétesítmények, informatikai termek, tanüzemek),

- a pedagógusok és a tanulók segítő személyes kapcsolata, melynek alapján a lakóhely szerinti önkormányzat segítségével

9. Az iskola egészségnevelési és környezetnevelési programja

9.1. Egészségnevelési program

Az oktató és nevelőmunka mellett iskolánkban kiemelt hangsúlyt kap az egészséges életmódra nevelés, mely részeként a prevencióra helyezzük a legnagyobb hangsúlyt. Kiemelt figyelmet fordítunk az ezen korosztályt (14-18 évesek) markánsan érintő problémák megelőzésére, valamint folyamatosan megpróbáljuk nevelésükben érvényesíteni és elfogadtatni velük, hogy az egészséges életmód nem csupán az egészségkárosító anyagok és szerek mellőzését jelenti, hanem ezen túlmenően a mindennapi életünkbe szervesen beépülő napi tevékenységeket is (pl.: rendszeres napi tisztálkodás, külső megjelenésünkre való odafigyelés, rendszeres sportolás, egészséges táplálkozás stb.).

Ezek nemcsak egészségesen és fitten tartják szervezetünket, hanem egészséges gondolkodásra is nevelnek.

Drogprevenció

- Megelőzésként rendszeresen felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokat szervezünk külső előadók bevonásával is (pl.: iskolai védőnő, iskolaorvos, rendőrség, vöröskereszt). A téma folyamatosan és visszatérően beépül az osztályfőnöki órák tematikájába (beszélgetés, elrettentő ill. elgondolkodtató filmek vetítése).
- Fontosnak tartjuk a témával kapcsolatos szóróanyagok, kiadványok eljuttatását a diákjaihoz.
- Bekapcsolódunk a városi vetélkedőkbe, melyek célja a kábítószer veszélyeinek ismeretése.

Dohányzás elleni küzdelem

- Másik fontos és egészségkárosító hatás a dohányzás, melyről ha lehet az iskolában minden fórumon (osztályfőnöki óra, szülői értekezlet, tantestületi értekezletek, küldöttgyűlések) említést teszünk, és hangsúlyozzuk ennek egészségromboló hatását.
- Az állandó ellenőrzések, büntetések is hozzájárulhatnak a helyes út megtalálásához.

Szexuálhigiénéai prevenció

- Megkerülhetetlen feladata az iskolának, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- A szexuálhigiénéai prevenció fontos feladat napjaink nemi úton terjedő betegségeinek megállításában, a nem kívánt terhesség elleni védekezésben. Legfőbb szerepe ebben a nőgyógyász, iskolaorvosi, illetve védőnői szolgáltatnak van, de az osztályfőnökökre, a biológia- és testnevelő tanárookra, az ifjúságvédelmi felelősre, a kortárssegítőkre is feladat hárul.
- Tanulóink ezen kívül időről-időre részt vesznek meghívott előadók tájékoztatóin is, illetve aktuális szóróanyagokkal látjuk el őket.

Alkoholfogyasztás egészségnevelési vonatkozása

- Tudatosítjuk tanulóinkban az alkoholfogyasztás tekintetében, hogy a társadalom célja a kulturált, mértékletes fogyasztás szokásainak kialakítása, mely – magyar szokás szerint – ünnepi alkalmakkor a hagyományok részének tekinthető.
- Természetesen diákjainkkal e témáról is sokat beszélgetünk. Megismertetjük az alkoholfogyasztás káros következményeit, egészségkárosító és családbomboló hatását.
- Az iskolában és az iskolai rendezvényeken minden káros szenvedély, így az alkoholfogyasztás is tilos.

A személyi higiéniai szokások kialakítása

- Ezene a területen döntő jelentőségű a testnevelés órák és sportfoglalkozások, a tanüzemi gyakorlatok utáni tisztálkodási lehetőség biztosítása, ezen tevékenységek megfelelő öltözékben való űzése.
- Az ebéd előtti kézmosási lehetőség biztosítása a diákok számára.
- Az iskolai mosdók és WC-k állapotának megőrzése, kulturált használata.
- Az osztályfőnökök, a biológia- és testnevelő tanárok különös gondot fordítanak a tisztálkodás fontosságának tudatosítására.
- A személyi higiénia, a mosakodás szokásainak, rendszerességének és alaposságának jelentőségét hangsúlyozzuk, elfogadtatjuk a tanulóinkkal.

Korszerű táplálkozás

- Egészségünk megőrzésében döntő fontosságú a korszerű táplálkozás megvalósulása.
- Elsősorban osztályfőnöki órákon tudatosítjuk ennek jelentőségét, igénybe véve szakemberek segítségét.
- A minden évben megszervezésre kerülő egészségnap is lehetőséget biztosít az egészséges táplálkozás alapját szolgáló élelmiszerek megismerésére.

Mentálhigiénia – lelki egészségvédelem

- A hátrányos helyzetű, tanulási kudarcokkal küszködő, otthoni és iskolai meg nem értéstől szenvedő fiatalok érzelmi szálai lazák. A tanárnak a gyermek bizalmasává kell válnia, aki előtt szégyenkezés és szankcióktól való félelem nélkül megnyílhat. Legnagyobb felelőssége ebben az osztályfőnöknek és az ifjúságvédőnek van.
- Feladatot jelent a tanári kollektíva számára, hogy a minden gyermekben benne rejlő, bármilyen irányban felbukkanó értékeket felszínre hozza, segítse a gyermeket ennek kibontakoztatásában, amivel a frusztrált tanuló is sikerélményhez juthat.
- Hiba lenne mérlegelés nélkül eltüntetni a rossz tanulmányi eredményre hivatkozva épp attól a tevékenységformától, amelyet szeret és amelyben sikereket ér el.
- Az érzelmi labilitással küzdőkkel, a konfliktusokat elviselni kevésbé képesekkel, a személyes kapcsolatokat kialakítani és ápolni képtelenekkel toleránsnak kell lennünk. Mivel a pedagógus csak kivételes esetekben pszichológus, pszichiáter, ennél sokkal több nem várható el tőle. Az viszont igen, hogy he felfedezi a kóros beilleszkedési zavart valamely tanítvány esetében, akkor megfelelő szakemberhez irányítsa őt.
- Iskolánkban orvos és védőnő teljesít feladatot.
- Az előírásoknak megfelelően felszerelt orvosi szoba áll rendelkezésükre, ahol feladatukat ellátják.

- 9-14. évfolyamon évente egy alkalommal valamennyi tanuló biometria szűrésen esik át, melyet a védőnő végez (testmagasság-, testsúly mérése, vizelet-, szem-, fül-, vérnyomás vizsgálat.)
- Ugyancsak egy alkalommal minden tanuló átesik orvosi vizsgálaton is, ahol a szív, a gerincoszlop, a lábboltozat, a pajzsmirigy és az idegrendszer alapvizsgálatai történnek meg.
- A hozzánk felvételt nyert diákok előzetes orvosi vizsgálaton vesznek részt.
- Az iskolánkban a szűrővizsgálatokon „fennakadt” tanulókat az illetékes szakorvosi vizsgálatra utalja az iskolaorvos, s ettől fogva valamennyi vizsgálat eredményét figyelemmel kíséri.
- A testnevelés csoportba sorolás (I, II, III. kategória) szerint történik (könnyített-, gyógytestnevelés, teljes felmentés).
- Az iskolaorvos jogosult bizonyos sportversenyeken való indulást megtagadni vagy megadni.
- Évente kétszer fogászati vizsgálaton vesznek részt a tanulók szervezett iskolai keretek között.

Baleset megelőzés, baleset elhárítás

- Az iskola gondoskodik a rábízott tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges feltételeinek megteremtéséről, a tanulók baleseteket előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről.
- Testnevelés, kémia, szakmai gyakorlatok tantárgyakból év elején balesetvédelmi oktatásban kell részesíteni a tanulókat.
- Veszélyes helyzet észlelése esetén a tanulók és dolgozók azonnali jelentési kötelezettséggel bírnak az iskola gondnoka vagy igazgatója felé.
- A baleset megelőzés részletes szabályait az iskola balesetvédelmi szabályzata, valamint SZMSZ-e tartalmazza.

9.2. Környezetnevelési program

Fontos az élőlények ismerete, az élet tisztelete, amely nemcsak erkölcsi de társadalmi, gazdasági kérdés is. Fontos, hogy a környezeti nevelés során a következő célok ne kerüljenek összeütközésbe a természettudomány oktatásának céljaival, hanem inkább azokat megerősítsék és kiterjesszék:

- Rácsodálkozás képességének fejlesztése.
- A természet szépségének és titkainak felismerése.
- a természet közelsége miatt érzett öröm megtapasztalása.
- Tisztelet és szeretet más élőlények iránt.

A környezeti nevelés területei

- természeti nevelés

A természeti nevelés irányelvei természetközpontúak. Léttársainkat nincs jogunk megalkalmazni és értelmetlenül elpusztítani. Törekednünk kell az élő- és élettelen társainkkal

való együttélésre, a természet törvényeinek betartására, a lehető legkisebb mértékű károsításra. A természet védelmének értelmezése ki kell hogy terjedjen az egészre és annak minden elemére, a fűszáltól az űr végtelenéig. Az élettelen létezőknek – beleértve az őselemeket is, mint a levegő, a víz, a tűz, és a föld – önnön valójukban joguk van az eredendő tisztasághoz, csakúgy, mint az élőlényeknek az egészséges élethez

- a fenntarthatóságra nevelés

A fenntartható fejlődés elvének lényege, hogy úgy kell élnünk, hogy ne korlátozzuk az eljövendő generációk létfeltételeit, ne vonjuk meg tőlük azt a lehetőséget, hogy ők is legalább olyan minőségű életet élhessenek, vagy talán még jobbat, mint mi. Ehhez a maitól eltérő módon kell élni a mindennapjainkat, és alapvetően át kell gondolnunk, meg kell változtatnunk az ember és környezete közötti kapcsolatot.

Ennek érdekében törekszünk:

1. A természeti, a társadalmi, a gazdasági és politikai rendszerek megismerése és az ezekről alkotott nézet- és attitűdrendszer formálására a helyi tantervben beépített módon.
2. A környezeti ismeretek és szakértelem, az értékrend és az etikai ítélőképesség fejlesztése, a részvételi demokráciára való alkalmasság, képességek és indítékok kialakítása.
3. A kritikai gondolkodás, a konfliktusok kezelése, a személyes életviteli szokások alakulását meghatározó döntési mechanizmus formálására és a tényleges civil részvétel a fenntarthatósághoz történő hozzájárulás érdekében.

- Globális nevelés

A globális nevelés célja egyfajta érzékenység, attitűd kialakítása, ami a helyi értékek szeretetét erősíti tovább. A „gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” elv megértéséhez és gyakorlati megvalósításához ad támaszt.

- ✓ Népesedési és egészség nevelés.
- ✓ szeretetkapcsolatok tanulása, nemek egyenlőségére nevelés,
- ✓ fenntartható vállalkozások és álláskeresés felkészítés,
- ✓ nemzetközi fejlesztési képzés, szolidaritásra nevelés,
- ✓ reklámkritikus környezettudatos-vásárló nevelés, fogyasztóvédelmi képzés,
- ✓ nem-anyagi gazdagságra (szellemi és lelki élményekre, alkotásra, játékra, öröme, a csend és a kulturális sokféleség értékelésére) nevelés,
- ✓ fenntartható természeti erőforrás gazdálkodásra, a Teremtés megőrzésére nevelés,
- ✓ környezeti nevelés, a kozmikus rend, a szépség és a természet szeretetére nevelés,
- ✓ biztonsági, munkavédelmi, katasztrófavédelmi oktatás, döntés-előkészítési képzés,
- ✓ demokráciára felkészítés, békére nevelés, emberi jogi képzés.

10. Az iskola fogyasztóvédelmi programja

1) A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok jogi háttere

Az ENSZ 1985-ös Fogyasztóvédelmi Irányelveiben leszögezte, hogy minden állampolgár fogyasztóként rendelkezik a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való joggal. Az Országgyűlés 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első rész V. fejezet 17. §-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából.

2) A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztói kultúra fejlesztése, a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál

3) A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése.

Iskolánk programjában elsősorban a helyes fogyasztási értékrend kialakítására kell a hangsúlyt helyezni.

Az értékformálásban lényeges:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának megkülönböztetése,
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteltben tartása,
- természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során

- a tájékozódás képessége,
- döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy a tanulók ismerjék az ökológiai fogyasztóvédelem, a környezettudatos fogyasztás, a fenntartható fogyasztás és a megelőző fogyasztóvédelem fogalomköröket.

4) A fogyasztóvédelmi oktatás módszertani elemei

Fontos a fenntartható fogyasztás területén nélkülözhetetlen készségek fejlesztése a következő eszközök segítségével:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól.
- Riportkészítés az eladókkal.
- Médiafigyelés, reklámkritika.
- Egyéni és csoportos döntéshozatal.

- EU szabályozás tanulmányozása.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével.
- Szimulációs játék, esettanulmány.
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

11. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel, a tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatban

A pedagógus képes partneri együttműködésre a tanulókkal, kollégáival, a szülőkkel, a tanulók és az intézmény életében szerepet játszó szakemberekkel, más intézményekkel.

Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek és problémák feltárása, megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen.

Különböző műszakmai szituációkban képes nyílt és hiteles kommunikációra a partnerek adottságainak megfelelően, képes felismerni és értelmezni kommunikációs kultúráját és fejleszteni azt.

11.1. Szülőkkel való kapcsolattartás

Egy oktatási intézmény csak akkor valósíthatja meg nevelési céljait, ha nevelő-oktató munkája során a pedagógusokon kívül tevékenyen bevonja a szülőket és a diákokat is a kitűzött célok megvalósításának folyamatába. Az iskola és a szülők rendszeres kapcsolata elősegítheti a kölcsönös információcserét, amely alapot illetve háttérrel biztosít ahhoz, hogy a pedagógiai munka alapelvei, céljai, feladatai és eszközei maradéktalanul érvényre jussanak és megvalósuljanak.

Az együttműködés a közös problémák megoldására kell, hogy irányuljon, különös tekintettel azokra, amelyek a tanuló iskolai teljesítményére, magatartására kihatnak. A szülők nevelését a pedagógusok folytatják, kiegészítik. Mindez a tanulók érdekeit szolgálja. A közös erőfeszítések csak akkor lehetnek eredményesek, ha azonos elveken alapulnak és a gyermek-tanuló személyiség megismerésére mindkét oldal nagy hangsúlyt fektet.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, amely során a tanár a titoktartási kötelezettségének eleget tesz,
- célja a tanuló felkészítése a családtervezésre, a családi életre,
- eredménye: a családi és iskolai élet egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

A pedagógus részéről elvárjuk, hogy:

- felelősséggel érezzen a tanítványa iránt,
- probléma esetén vegye fel a kapcsolatot a szülővel,
- legyen együttműködő,
- személyisége nyitott legyen, bizalommal forduljon hozzá a diák, és érezze a szülő, hogy a tanár segítő társ.

A szülő részéről elvárjuk, hogy:

- rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó pedagógussal,

- gondoskodjon gyermeke testi, érzelmi, értelmi fejlődéséhez szükséges feltételekről,
- ellenőrizze gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását,
- ellenőrizze naponta a gyermek felkészülését, kollégista tanulónál az elmúlt hét áttekintésére kerüljön sor,
- fogadja el a pedagógus segítségét, amely a gyermek érdekét szolgálja.

11.2. A szülővel való kapcsolattartás formái:

Szülői értekezlet

A szülői értekezletek rendjéről, témájáról és javasolt időpontjairól az osztályfőnöki munkaközösség határoz, és a munkatervében rögzíti. Tanévenként két szülői értekezlet összehívására kerül sor, az első legkésőbb október 15-ig, a második pedig az első félév lezárását követően.

A szülők tájékoztatása:

- az intézményünk céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az aktuális köznevelés-politikai alakulásáról, változásairól,
- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- a közismereti és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- a szülői közösség véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

Fogadóóra

Időpontjait az éves munkaterv tartalmazza. Célja a szülők és pedagógusok személyes találkozása, konkrét, személyre szabott esetmegbeszélés. A fogadóórán minden nevelőtestületi tag, az óraadó tanárok is kötelezően jelen vannak

Napló

Az érdemjegyeket, az aktuális problémákat a tanár az elektronikus naplón keresztül tudatja a szülővel. Pedagógusainktól elvárjuk a napló naprakész vezetését, a szülőktől pedig azt, hogy kövessék nyomon a beírásokat.

Telefon

Kérjük a szülőt, hogy a gyermek hiányzása esetén, telefonon értesítse az osztályfőnököt. Amennyiben ez elmarad, az osztályfőnök érdeklődik telefonon a szülőtől a hiányzás második napján.

Egyedi elbírálás esetében családlátogatás

Indokolt esetben az osztályfőnök és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős otthonában keresi fel a tanulót és a szülőt.

Szülői szervezet működtetése

A Szülői Szervezet tagjait az osztályközösségek által választott és delegált szülők közössége alkotja, munkájukat az elnök irányítja, aki kapcsolatban áll a Szülői Szervezetet az iskolával összekötő tanár-elnökkel.

- A Szülői Szervezet a szülők öntevékeny szerveződési formája, amely figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét.
- Megállapításairól tájékoztatja a nevelőtestületet és a fenntartót.
- A tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, ezen ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vezet a nevelőtestület értekezletein.
- A törvény által előírt véleményezési jogát gyakorolja az iskolai élet döntő kérdéseiben (Pedagógiai Program, Házirend, igazgatóválasztás).
- Iskolai rendezvények szervezését és lebonyolítását kezdeményezheti és segíti.

A szülők és az iskola együttműködésének további lehetőségei:

- Közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével (alapítványi bál, pedagógusnap, táboroztatás stb.)
- Alapítvány működtetésében rejlő lehetőségek keresése.
- Szülők elégedettségének vizsgálata kérdőívvel.

11.3. A diákokkal való kapcsolattartás formái

Iskolánkban közvetlen a tanár-diák kapcsolat, ami nagyon fontos érték mind a tanárok, mind a diákok szemében. Célunk, hogy a diákok jól érezzék magukat az iskolában. A tanuló kötelessége, hogy életkorához és fejlettségéhez igazodva a házirendben meghatározottak szerint közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák és egyéb rendezvények előkészítésében, lezárásában.

A Diákönkormányzat feladatai:

- A diákok érdekképviselője.
- Az iskolai diák programok összefogása, koordinálása, segítése.
- Döntési jog egy tanítás nélküli munkanap programja vonatkozásában.
- Vélemény nyilvánítás az iskola működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben (Házirend, Pedagógiai Program elfogadása, Diáknapi stb.).
- Közgyűlés tartása évente egyszer.

A Diákönkormányzat tagjainak lehetősége van havonta egy alkalommal beszélgetésen részt venni az iskola igazgatójával.

A Diákönkormányzaton keresztül adunk lehetőséget arra, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, részt vegyenek az intézmény döntési folyamataiban, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

11.4. Kapcsolat az iskola partnereivel

Az intézményi célok érdekében iskolánk élő kapcsolatrendszerrel működik az alább felsorolt intézményekkel:

- Nemzetgazdasági Minisztérium
- Nemzeti Szakképzési- és Felnőttképzési Hivatal
- Mátészalka város oktatási intézményeivel
- A megyei vállalkozókkal, cégekkel
- Az iskolát támogató „Mester 138” Alapítvány kuratóriumával

- Külsős gyakorlati helyekkel
- Erdélyi partneriskolával
- A köznevelést és a szakképzést irányító és ellenőrző szervekkel.

11.5. Kapcsolat a kollégiumi nevelőkkel

A kollégista tanulók a tanév során többet tartózkodnak az iskolában és a kollégiumban, mint otthon. Ezért nagyon fontos az osztályfőnök és a kollégiumi csoportvezető tanár kapcsolatának kiépítése, hogy a kollégiumban folyó nevelőmunka támogassa az iskolai oktató-nevelő munkát. Célunk, hogy a közös nevelőmunka eredményeként javuljon a tanulók neveltségi szintje és tanulmányi eredménye. Ehhez iskolánk a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- Igény szerint rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előremeneteléről, magatartásáról.
- Szükség esetén a kollégium nevelőt meghívjuk a szülői értekezletre.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskolánk beiskolázási körzetében élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete rendkívül változatos képet mutat, ezért nevelő-oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül is megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor fontosnak tartjuk a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Intézményünk a célok megvalósítása érdekében integrációs képesség kibontakoztató programok működtet.

13. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

13.1. Belépés az iskolába

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján jöhet létre.

Tanuló felvétel

- A tanulók felvétele az általános, valamint rendkívüli eljárás keretén belül történik.
- A tanulók az általános iskola 8. osztályában vagy utána jelentkezhetnek iskolánkba. Technikus képzéseinkre érettségi vizsgát követően kell jelentkezni.
- A 8. osztályos tanulókat az általános iskola 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi tanulmányi eredményük alapján rangsoroljuk. Beszámítjuk a magyar irodalom, magyar nyelv, történelem, matematika, idegen nyelv, kémia, fizika, technika tantárgyak osztályzatait.
- Az osztályba sorolásról a szülők, tanulók kérése alapján az igazgató dönt.
- Egészségügyi alkalmassági vizsgálatra a 9. évfolyamba lépés előtt, valamint a technikus képzésre „kívülről érkezők” számára van szükség. Az egyes szakképesítések egészségügyi alkalmassági feltételei eltérőek, minden esetben a tanulói jogviszony létesítésének alapját képezik. Arra lehetőség van, hogy a hozzánk felvett tanuló – amennyiben orvosilag az adott szakképesítésre alkalmatlan – a szülő kérelme alapján másik szakképesítést válasszon, és ott kezdje meg tanulmányait. Erről az igazgató határozatban dönt.

- A tanulói jogviszony a beiratkozáskor jön létre. Ekkor a tanulónak be kell mutatnia a személyi igazolványát, az elvégzett iskolai évfolyamokat tanúsító bizonyítványokat.

A tanuló átvétele

- Iskolánkba való átvételre elsősorban **azonos iskola típusból**, ágazati szakközépiskolából, szakgimnáziumból, valamint szakiskolából és szakközépiskolából van lehetőség, azonos ágazat, valamint szakképesítés esetén. a tanulók átvételére a tanév során bármikor lehetőség van.
 - Az átvételhez kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelme szükséges, az addigi tanulmányi eredményt igazoló bizonyítvány és/vagy ellenőrző. Átvétel esetén a szaktanárok tájékozódnak a tanuló ismereteiről és szükség szerint saját hatáskörben meghatározzák a hiányosságok pótlásának határidejét és ellenőrzésének módját.
- **Más iskolatípusból** történő átvétel évfolyamismétlés nélkül: 9. évfolyamon legkésőbb november 30-ig jelentkezett, más iskolatípusból érkező tanulót tudunk átvenni. Ekkor szaktanári irányítás mellett gondoskodunk a hiányosságok pótlásáról.
- A tanuló átvételére lehetőség van **évfolyamismétléssel** abban az esetben, ha a tanuló más iskola típusban, vagy ágazatban, illetve szakképesítésben a 9. évfolyamot elvégezte és a szülő ezt kifejezetten kéri. A tanuló ilyenkor 9. évfolyamon kezd. Átvételét minden esetben orvosi alkalmassági vizsgálat előzi meg.

13.2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
- Ha a tanuló tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- Háromtól több tanév végi tantárgyi bukás esetén a tanuló tankötelezettségétől függően az évfolyamot ismételni köteles, vagy azt megismételheti.
- A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi jegy megállapításához a tanulónak az előírt tárgyakból osztályozó vizsgát kell tennie ha
 - az iskola igazgatója felmentette az elméleti órák látogatása alól.
- Az elméleti órák alól felmentett tanulók félévi és tanévvégi osztályzatainak megállapításához osztályozó vizsgát kell szervezni.
- Osztályozó vizsgát kell tennie tanévvégén annak a tanulónak akit:
 - az iskola igazgatója felmentett meghatározott tantárgyak tanórai foglalkozásain való részvétel alól,
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból tanulmányi követelményeket az előírtaknál rövidebb idő alatt teljesítse
- A közép és emelt szinten választható érettségi tantárgyak körét az óratervek tartalmazzák.
- A tanulónak írásban kell nyilatkoznia arról, hogy emelt szintű tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette. A nyilatkozatot a szülőnek is alá kell írnia.

13.3. A tanulói jogviszony megszűnése

Tanköteles tanuló esetén:

- Ha a szülő írásban kéri a tanulói jogviszony megszüntetését és az átvevő iskola a felvételtől hivatalos értesítést küld.
- Áthelyezés másik iskolába fegyelmi büntetés jogerőre emelkedésének napján.

Nem tanköteles tanuló esetén:

- Ha a kiskorú tanuló 30 óránál igazolatlanul többet hiányzott és az igazolatlan hiányzás következményeiről az iskola legalább kétszer értesítette a szülőt.
- Ha ugyanannak az évfolyamnak a követelményeit kétszer nem teljesítette.
- Kiskorú tanuló szülőjének írásbeli kérelmére.
- Nagykorú tanuló írásban kéri a tanulói jogviszony megszüntetését.
- A kizárás fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.
- Áthelyezés másik iskolába fegyelmi büntetés jogerőre emelkedésének napján.
- Nappali tagozaton annak a tanítási évnek a végén, amelyben betölti a 25. életévét.
- Megszűnik a tanulói jogviszony az utolsó középiskolai évfolyam elvégzését követő első vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni, vagy a feltételek hiányában nem tanulhat tovább.

14. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskolai beszámoltatás követelményeit a kerettantervek, az érettségi vizsgakövetelménye, a szakmai tantervek követelményei és a szakmai vizsgakövetelmények határozzák meg.

Az előzőknél több ismeret is közölhető, de ellenőrzéskor emiatt nem érheti hátrány a tanulót.

14.1. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A számonkérés gyakorisága

A számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal:

- Félévente ha a tanítási órák száma eléri a 2 óra/hetet, akkor legalább 3 érdemjegyet szerezzen a tanuló.
- Az előzőnél alacsonyabb óra/hét tanítási óraszámú tárgyaknál félévente legkevesebb két érdemjegyet kell szerezni a tanulónak.
- A csoportbontásban tanított tantárgyak minimális érdemjegy száma félévente négy.
- A három, illetve négy érdemjegyet legalább két különböző hónapban kapja a tanuló. Ettől eltérni rendkívüli (hosszú, folyamatos betegség, külföldi tanulmányút stb.) esetben lehet.

A számonkérés formái (ellenőrzés)

A tanórákon szóban, írásban és gyakorlatban számolnak be a tanulók a tudásukról.

- Szóbeli számonkérések:

- Szóbeli felelet: a matematika kivételével rendszeresen, illetve a heti 1 vagy ennél kevesebb óraszámú tantárgyaknál ezt kiválthatja a felelet értékű írásbeli ellenőrzés
- Óraközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- Önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.
- Írásbeli számonkérés: egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül. Fajtái:
 - Felelet értékű írásbeli ellenőrzés (maximum öt tanóra anyagát ölelheti fel): teszt, szódolgozat, tudáspróba.
 - Házi dolgozat: egy félévben legfeljebb egyszer írássunk.
 - Témazáró dolgozat: a téma befejezését követően legalább egy összefoglaló óra után kerül rá sor, időpontjáról az íratást megelőzően egy héttel tájékoztatni kell a tanulókat. Egy tanítási napon maximum két témazáró írátható.
 - Nagydolgozat: A meg nem írt nagydolgozatot pótolni kell. Egy tanítási napon maximum egy nagydolgozat írátható.
 - magyar nyelv és irodalom
 - matematika
 - idegen nyelv tárgyakból kell íratni, félévente legalább egyet.
 - Év eleji felmérés: célja az aktuális tudásszint felmérése, a tovább haladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja, ilyenkor nem osztályozzuk.
 - Év végi felmérések: a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű.

Gyakorlati számonkérések:

- A számonkérés ezen formája elsősorban a készségtárgyak, testnevelés, informatika és a gyakorlati tantárgyak esetében alkalmazható.
- Ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák és projektmunkák ellenőrzése és értékelése is.

Értékelés

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az értékelés kiterjed az iskolai élet egészére: a tanulmányi, a szabadidős, illetve a közösségi munkára. A tanulmányi munka értékelésének alapja a tantárgyanként megfogalmazott követelményrendszer.

A nevelők a tanulók tanulmányi előmenetelének és teljesítményének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e, vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

Az ellenőrzés és értékelés csak akkor tölti be szerepét, ha folyamatos, objektív és előre meghatározott és az ismertetett követelményeken alapul. Az értékelés legyen motiváló jellegű.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek stb. értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a szakmai munkaközösségek által elfogadott értékelési elvek alapján végezzük.

A fenti százalékoktól eltérni indokolt esetben a tanuló javára lehet.

- A tanuló értékelésének általános irányelve, hogy ne legyen lezárt, megbélyegző, közlésének módja nem lehet sértő. Az értékelés legyen segítő, előremutató, ösztönző, személyre szóló, ami helyet kap a tanítás órán és a tanórán kívüli tevékenységben is.
- A tanulók tanulmányi munkájának értékelése tanév közben érdemjeggyel (fél jegy nem adható), félévi és tanév végi minősítése osztályzattal történik.
- A magatartás és a szorgalom félévkor és év végén osztályzattal értékelt.
- Valamennyi kötelező- és választott tantárgyat osztályozni kell. Az évközben szerzett érdemjegyek, félévi valamint év végi osztályzatok az elektronikus osztálynaplóba kerülnek, az év végi osztályzatok ezen kívül a törzslapon és a tanuló bizonyítványában kell rögzíteni.
- A tanuló tudásának értékelésére 5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégséges), 1 (elégtelen) érdemjegyet, illetve osztályzatot kaphat.
- A témazárók beszámítása a feleletnél nagyobb jelentőségű az osztályzáskor (1,5x).
- Nagydolgozat a tanuló értékelésében a legnagyobb súllyal (2x) figyelembe vett érdemjegy. Félévente legkevesebb egy nagydolgozat megíratása, megírása kötelező.
- A szorgalmi, órai munkára adott érdemjegy teljes értékű.
- Az érdemjegyek a megszerzésük (dolgozatok kiosztása, felelet időpontja stb.) hetében bekerülnek az e-naplóba.
- A félévi és az év végi osztályzatokat a tantestület osztályozó értekezleten áttekinti.
- Az osztályfőnök jelzi, ha a szaktanár által adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanév közben adott érdemjegyek átlagától. A tantestület a köznevelési törvény 54. § (6) pontja szerint jár el.

Az **osztályzatok** megállapításának módja, ha a tanuló érdemjegyeit középszintű (osztály tanítás, vagy hagyományos csoportbontás) és **emelt szintű** (külön csoport) **érettségi követelményekre** épülő órákon kapja (az emelt szintű felkészítés a heti óraszám egy részében történik az osztálytól elkülönített csoportban):

- A közép- és emelt szintű órák együtt történő osztályozásakor 1,5; 2,5; 3,5; 4,5 fölött felfelé kerekítünk.
- A kétféle (közép- és emelt szint) jegy azonos súllyal kerül beszámításra (átlagot számítunk és az előző pont alapján kerekítünk).
- A nagydolgozatok jegyei az átlagszámításban kétszeresen kerülnek beszámításra.
- Ha az emelt vagy középszintű órákon szerzett érdemjegyek átlaga 1,5 vagy ez alatt van és a másik rész átlaga nem haladja meg a 2,5-öt, a végső osztályzat elégtelen.

Szóbeli értékelés

- Szóbeli felelet után az érdemjegyet indokolja a szaktanár.
- Az írásbeli munkát legkésőbb az íratás után két héttel kijavítja a tanár, kiosztja, értékeli, a tanulók kérdéseire érdemi választ ad.
- Az osztály valamennyi tanulóját az osztályfőnök félévkor és év végén a bizonyítvány osztásakor értékeli.
- A szaktanárok a félévi és év végi lezárás előtt szóban értékelik a tanulókat, rámutatva a javítás módjára, lehetőségeire, feltételeire.
- Az egész osztályt érintő mérések eredményeiről tájékoztatjuk a tanulókat.

Írásbeli, szöveges értékelés

- A pedagógusnak a tanulók írásbeli munkájához fűzött rövid vagy részletes megjegyzései.
- A kritikus teljesítményt nyújtó tanulók szüleit az osztályfőnök – a szaktanár kérésére is – írásban tájékoztatja.
- Az elektronikus napló bejegyzéseit a szülők és a tanulók folyamatosan figyelemmel kísérhetik.

Az ellenőrzés és értékelés diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái

A diagnosztikus értékelés funkciója a tanulók felkészültségi szintjének megállapítása és az esetleges elmaradás okainak meghatározása, ennek révén információk szolgáltatása a megoldási lehetőségek, a tennivalók meghatározásához.

Diagnosztikus mérést bármely tantárgy esetén végezhetünk a tanulók intézménybe való lépésekor, illetve egy-egy új témakör feldolgozása előtt. A diagnosztikus mérés a kialakult készségek, képességek, jártasságok és az előzetes tudás feltérképezésére szolgál. Eredményei a tanárnak szólnak, így érdemjeggyel nem értékelhető.

Szummatív ellenőrzést egy-egy témakör lezárásakor, témazáró dolgozat formájában iratuk.

Fejlesztő vagy formatív ellenőrzést és értékelést a tanítási-tanulási folyamat közben végzünk. Célja a tanulási folyamat segítése, információt ad a tanulónak saját teljesítményéről és arról, hogyan javíthatja azt. A formáló értékelés irányelvei:

- a formáló értékelés legyen folyamatos;
- legyen pontos, konkrét és személyre szabott;
- nem nyilvánulhat meg érdemjegyen;

Formatív ellenőrzést végezhetünk szóban és írásban. A tanulók teljesítményét értékelhetjük tanár által választott jelöléssel (plusszokkal, mosolykákkal, piros ponttal stb.), melyek zárásaként jegyet adhatunk az órai munkára. A rossz teljesítményért nem adható elégtelen. A munka teljes megtagadása esetén a szülőt esetmegbeszélésre hívjuk be.

14.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás, képesség és készség fejlesztés, ezáltal a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek elmélyítése, megszilárdítása.

A házi feladatok kijelölésével kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A tanárok a tantárgyak jellegének megfelelően adnak írásbeli házi feladatot. Rendszeres írásbeli feladatot kapnak matematikából, idegen nyelvből, magyarból. Eseti (a feldolgozott tananyagtól függő) kémiából, fizikából stb.
- A hétközi házi feladat megírása fél óránál hosszabb időt nem vehet igénybe.
- Az előzőnél időigényesebb házi feladat elkészítésére álljon rendelkezésre a hétvége is.
- Az írásbeli házi feladatok ellenőrizetlenül nem maradhatnak.
- A szokásos házi feladatokon túlmenő feladatot a záróvizsgára készülő évfolyamok tanulói a szünetek (őszi, téli, tavaszi) idejére kaphatnak.

- Mivel célunk, hogy a tanulók sikeres érettségi és szakmai vizsgát tegyenek, ezért a házi feladatoknak hosszútávon meg kell győznie a tanulót arról, hogy annak rendszeres elkészítése egyre biztosabb, alaposabb tudás birtoklásához segíti őt.

15. A magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei és formái

15.1. A magatartás minősítése

A tanuló magatartásának félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, a közösségi munkavégzés és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vítás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. Az osztályzatot félévkor az értesítőbe, év végén a bizonyítványba be kell jegyezni

Példás (5) magatartású az a tanuló

1. aki a HÁZIREND előírásait betartja és társait is annak betartására ösztönző,
2. aki szüleivel, tanáraival, az iskola más dolgozóival és az idegenekkel szemben is tiszteletudó, udvarias, előzékeny,
3. aki a tanári utasításokat, kéréseket végrehajtja, rendszerető, fegyelmezett,
4. aki szívesen, önként vállal munkát az osztályban, az iskolában, gyakorlatokon, s másokat is bevon a munkába,
5. aki egyéni érdekei mellett figyelemmel van az osztály, az iskola és társainak érdekeire,
6. aki kiemelkedő, jó tanulmányi munkát végez és versenyeken eredményesen szerepel.

Nem kaphat példás minősítést az adott félévben az a tanuló

1. akinek elégtelen osztályzata van,
2. akinek igazolatlan órája van.

Jó (4) magatartású az a tanuló

1. aki a HÁZIREND előírásait betartja,
2. aki szüleivel, tanáraival, az iskola dolgozóival és idegenekkel szemben is tisztelettudó,
3. aki a tanári utasításokat, kéréseket végrehajtja,
4. aki a rábízott feladatokat rendesen elvégzi,
5. aki szívesen részt vesz a közösségek életében, azok érdekei ellen nem vét.

Nem kaphat jó minősítést az a tanuló

1. aki tanulmányait elhanyagolja és emiatt félévkor vagy év végén kettő vagy több elégtelen osztályzatot kap,
2. aki maximum 9 órát igazolatlanul hiányzott és ezt több, mint két tanítási napon gyűjtötte össze,
3. aki legalább 3 büntetéssel rendelkezik a fokozatúság elve szerint (osztályfőnöki vagy ennél magasabb fokozatú).

Változó (3) magatartású az a tanuló

1. aki a HÁZIREND előírásait nem tartja be,
2. aki fegyelmezetlen, gyakran kell figyelmeztetni a helyes magatartás normáira,
3. aki tanulmányait elhanyagolja, s emiatt kettő vagy három elégtelen osztályzatot kap,
4. aki 10-20 órát igazolatlanul hiányzik,
5. aki több írásbeli büntetéssel rendelkezik vagy legalább igazgatói szintű büntetése van.

Rossz (2) magatartású az a tanuló

1. aki a HÁZIREND előírásait tudatosan megsérti,
2. aki romboló munkát végez, társait nem tanulásra buzdítja,
3. aki durva, goromba, megbotránkoztató magatartást tanúsít,
4. aki tantestületi fegyelmmel rendelkezik,
5. 20-nál több igazolatlan órát hiányzik.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

15.2. A szorgalom minősítése

A tanulók szorgalmát a félév és tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

Az osztályzatot az osztálydiák bizottság, az osztályfőnök, a nevelők többségi véleménye alapján határozzuk meg.

Példás (5) szorgalmú az a tanuló

1. akiben megnyilvánul a tudás megszerzésének igénye, ezért céltudatosan és ésszerűen szervezi munkáját, munkavégzése pontos, megbízható,
2. aki minden órára rendszeresen készül, az órákon figyel, érdeklődik, segíti a tanár munkáját,
3. aki rendszeresen elkészíti a házi feladatokat és szorgalmi példákat is megold,
4. akinek tanulmányi eredménye képességeinek megfelelő.

Nem kaphat példás minősítést az a tanuló

1. akinek félévkor vagy év végén elégtelen osztályzata van,
2. aki képességeihez mérten gyengébb tanulmányi eredményt ér el.

Jó (4) szorgalmú az a tanuló

1. aki képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
2. aki munkáját önállóan, pontosan, megbízhatóan végzi,
3. aki a kapott feladatokat jól elvégzi,
4. akinek érdeklődési köre megmarad az iskolai tananyag keretein belül,
5. aki a tanórákra lelkiismeretesen felkészül, az órákon figyel.

Nem kapható jó minősítést az a tanuló

1. akinek félévkor vagy év végén két elégtelen osztályzata van,
2. akinek 9-nél több igazolatlan órája van,
3. aki képességeihez mérten gyenge tanulmányi eredményt ér el.

Változó (3) szorgalmú az a tanuló

1. akinek tanulmányi munkája ingadozó (érdemjegyei között sok az elégtelen),
2. aki a kapott feladatokat rosszul vagy részben végzi el,
3. aki nem dolgozik önállóan, a munkavégzésre gyakran kell figyelmeztetni,
4. aki a házi feladatokat nem oldja meg rendszeresen,
5. aki kampányszerűen tanul,
6. akinek félévkor vagy év végén 2-4 elégtelen osztályzata van.

Hanyag (2) szorgalmú az a tanuló

1. aki tanulmányi munkájában megbízhatatlan, a rábízott feladatokat nem végzi el, vagy szándékosan rosszul csinálja, s akinél az érdektelenség, a teljes közöny mutatkozik,
2. aki önálló munkavégzésre nem hajlandó, s nem oldja meg a házi feladatokat,
3. aki képességeihez mérten nagyon gyenge.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte szükséges.

A Pedagógiai Programot a Nevelőtestület 2019.szeptember 10. napján tartott ülésén elfogadta.

Mátészalka, 2019. szeptember 10.

Magyar János
megbízott igazgató

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1 SZAKISKOLÁT VÉGZETTEK KÖZÉPISKOLÁJA (2015-től)

Évfolyam/tantár- gyak	I. (11.) Nappali tagozat	II. (12.) Nappali tagozat	I. (11.) Esti tago- zat	II. (12.) Esti tago- zat
Kommunikáció	1	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	6	6	3	3
Idegen nyelv	6	6	4	4
Matematika	6	6	3	3
Történelem, tár- sadalmi és állam- polgári ismeretek	4	5	3	3
Természetisme- ret	3	3	2	1
Informatika	2	2	1	1
Testnevelés és sport	5	5	-	-
Osztályközösség- építő program	1	1	1	1
Etika	1	-	-	1
Művészettörté- net	-	1	-	-
ÖSSZESEN	35	36	18	18

2.2 Nappali szakiskolai alapképzések és ráépülések óraszámai 2013-tól

Közismereti órák minden szakmánál

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2+1 óra	1 óra	0+1,5
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra	5 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
Szabad órakeret**	1 óra	0 óra	1,5 óra
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

2.4 Iskolarendszerű esti felnőttoktatás óraszámai 2015-től

Első szakma megszerzéséhez szükséges közismereti tantárgyak óraszámjai

	1. évfolyam	2. évfolyam
Matematika	1	1
Társadalmi ismeretek	1	1
Kommunikáció - Magyar nyelv és irodalom	1	1
Idegen nyelv	2	2
Természetismeret	2	2

2.5 Nappali szakgimnáziumi (2016-ig szakközépiskolai) képzések közismereti óraszámai 2016-tól

A szakgimnáziumban a közismereti és a szakmai előkészítő, valamint szakképző oktatás óraszámjai a következők:

	közismereti óraszám heti (éves)	szakmai óraszám heti (éves)	összes óraszám heti (éves)	hetek száma

9. évfolyam	22 (792)	13 (468)	35 (1260)	36
10. évfolyam	21 (756)	15 (540)	36 (1296)	36
11. évfolyam	23 (828)	12 (432)	35 (1260)	36
12. évfolyam	23 (713)	12 (372)	35 (1085)	31
13. szakképző évfolyam	0	35 (1085)	35 (1085)	31

A tantárgyi struktúrát a kerettanterv – az eltérő szakképzési irányoknak megfelelően – hat különböző változatban közli. (A helyi tantervben a tantárgyak kötelező óraszámát a szakmabesorolásnak megfelelő változat alapján kell meghatározni.)

I. Egészségügy I., Környezetvédelem XXIII., Szépészet XXX., Erdészet és vadgazdálkodás XXXII., Mezőgazdaság XXXIII., Kertészet és parképítés XXXIV., Sport XXXVII. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	3	3	3	3	417	–	–
Szakmai idegen nyelv	1	1	1	1	139	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	1	1	–	–	72	–	–
Művészetek*	–	–	1	–	36	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	2	2	1	1	211	–	–
Érettségi felkészítésre vagy Idegen nyelvre fordítandó órakeret	–	–	2	2	134	–	–
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	8	8	1112	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	4	5	3	3	525	–	–
Szabadon tervezhető órakeret	1	–	–	–	36	–	–
Vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–

Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

* A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

II. Egészségügyi technika II, Épületgépészet VIII., Gépészet IX., Villamosipar és elektronika XI., Távközlés XII., Informatika XIII., Építőipar XVI., Könnyűipar XVII., Faipar XVIII., Közlekedésgépészet XXII., Agrárgépészet XXXI., Közlekedés, szállítmányozás és logisztika XL. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	3	3	3	3	417	–	–
Szakmai idegen nyelv	1	1	1	1	139	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	1	1	–	–	72	–	–
Művészetek*	–	–	1	–	36	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	2	2	1	1	211	–	–
Érettségi felkészítésre vagy Idegen nyelvre fordítandó órakeret	–	–	2	2	134	–	–
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	8	8	1112	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	4	5	3	3	525	–	–
Szabadon tervezhető órakeret	1	–	–	–	36	–	–
Vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–

Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

* A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kevertanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

V. Közgazdaság XXIV., Ügyvitel XXV., Kereskedelem XXVI., Vendéglátóipar XXVII., Optika XXIX. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	3	3	3	3	417	–	–
Szakmai idegen nyelv	1	1	1	1	139	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	1	1	–	–	72	–	–
Művészetek*	–	–	1	–	36	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Tanult idegen nyelv	1	1	1	1	139	–	–
Érettségi felkészítésre vagy Idegen nyelvre fordítandó órakeret	1	1	2	2	206	–	–
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	8	8	1112	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	4	5	3	3	525	–	–
Szabadon tervezhető órakeret	1	–	–	–	36	–	–
Vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–

Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

* A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

VI.Szociális III., Pedagógiai IV., Képző- és iparművészet V., Hang-, film és színháztechnika VI., Rendészet és közszolgálat XXXVIII., Közművelődés XXXIX. és Előadóművészet XLII. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám össze- sen	13. évf.	13. évf. óraszám össze- sen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	3	3	3	3	417	–	–
Szakmai idegen nyelv	1	1	1	1	139	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Filozófia vagy Társadalmi és állampolgári ismeretek*	–	–	–	1	31		
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	1	1	1	–	108	–	–
Művészetek**	–	–	1	–	36	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Tanult idegen nyelv	1	1	–	–	72	–	–
Érettségi felkészítésre vagy Idegen nyelvre fordítandó órakeret	1	1	2	2	206	–	–
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	8	8	1112	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	4	5	3	3	525	–	–

Szabadon tervezhető órákeret	1	–	–	–	36	–	–
Vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

* A két tantárgy egyike kötelező

** A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgókép-kultúra és médiaismeret) keverttanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

Kétéves szakgimnáziumi szakképesítések óratervtáblázata

minden ágazat esetében

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13–2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

2.6 Nappali szakgimnáziumi (2016-ig szakközépiskolai) képzések szakmai óraszámai 2016-tól

1. számú mellékletben

2.7 Új szakközépiskolai (2016-ig szakiskolai) képzések óraszámai 2016-tól (nappali)

Szakképzési HÍD

2. számú mellékletben

Szakközépiskolai képzések 2016-tól

A közismereti órák

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2+1 óra	1 óra	0+1,5
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra	5 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
<i>Szabad órakeret**</i>	<i>1 óra</i>	<i>0 óra</i>	<i>1,5 óra</i>
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

Orientációs Osztály

Orientációs év

Az orientációs év célja és szakmai tartalma:

- pályaaorientáció, életpálya- kompetenciák fejlesztése
- belépés alapfeltétele az egységes, országos bemeneti mérés a szakképzésben
- kompetencia hiányok kiszűrése
- rugalmas tanulási út (igazodik az igényekhez, adottságokhoz)
- nem az általános iskolai tananyag ismételése
- nem a hagyományos
 - tantárgyi keretek
 - tanulásszervezési módszerek
 - pedagógiai szemlélet
 - tanulási környezet

Humán erőforrás feltételek

- Pedagógus team
- mentor szerep
- szükség esetén speciális „segítők” bevonása

Célcsoportok meghatározása:

- pályaválasztásban bizonytalanok

- általános iskolát kompetenciahiányokkal befejező tanulók
- tanulási nehézségekkel és magatartászavarokkal küzdő diákok

Feladatok meghatározása:

- alap- és személyes kompetenciák fejlesztése
- társas kompetenciák fejlesztése műhelygyakorlaton
- szakmák, ágazatok megismerése gyakorlati körülmények között
- felelősségvállalást növelő feladatok, szituációk
- a pedagógus fő tevékenysége a mentorálás

Műveltségi területek:

- anyanyelv és kommunikáció
- matematika
- természetismeret
- társadalom- és jelenismeret
- idegen nyelv
- informatika

Kompetenciaterületek

- kommunikációs
- tanulási
- szociális és egészséges életvitellel kapcsolatos
- alapvető munkavállalói és életpálya építési,
- munkavégzéssel kapcsolatos kompetenciák

Sikerkritériumok

- ✓ Orientációs év befejezése
- ✓ NINCS lemorzsolódás
- ✓ Tanuló kompetenciák fejlődése
- ✓ Kötődés a választott ágazathoz, szakmához
- ✓ Motiváció mérése

Szakmai órák

3. számú mellékletben